

A hősök véletlenül születnek.

A 16-éves Pizskátor Panni Izbégről 1956 október 23.-án délutáni műszakba ment dolgozni a Láng Gépgyárba. A munka után hazaindult. A gyár kapujában "lukas zászlókkal" díszített, emberekkel tömött teherautókkal és a járdán hömpölygő tömeggel találkozott. Egyszer csak egy idősebb férfi lekiabált Panninak "Ha szereted a hazádat akkor velünk jössz." Ő igent mondott és máris fent volt a többiek között egy géppisztollyal a kezében. A fegyver nem volt számára idegen, mert - "amikor inas tanuló voltam a Wesselényi utcában, ott az MHK edzéseken puskát adtak a kezünkbe és megtanítottak lőni is."

A Váci útról egyenesen a Szénatérre mentek, ahol október 26.-án megalakult a Szénatéri Felkelők Csoportja. Az akkor még csak épülő metróalagút biztonságos bújóhelyül szolgált. Ott pihentek és onnan jártak ki harcolni a térre.

"Egyik nap a társunk megsebesült és bevittük a Szent János Kórházba. Kifelé jövet orosz és magyar katonák vártak bennünket. Letartóztattak és egy közeli laktanyába vittek. Ott voltunk pár napja amikor egyik este egy katonatiszt megállt a börtön előtt és megkérdezte, ki a Pizskátor Anna? Félve jelentkeztem, mert nem tudtam mi vár rám. Ő kedves hangon mondta, hogy gyere velem. Azóta már tudom, számára nem volt ismeretlen a Pizskátor név. Sok év után is hálásan gondolok arra az estére."

Panninak ez a nap volt szabadulásának napja, s talán ennek a jóindulatú személynek köszönheti az életét is.

A Sors az egy rejtélyes valami.....

Szerető családja és barátai sejtették, hogy ez a szabadság nem tarthat sokáig. Segítői kézzől-kézre adva, kalandos utakon 1956 november 27.-én kimenekítették az országból. Panni ma Mrs Anna Csáky néven az USA-ban él.

1990-ben a magyar Politikai Foglyok Országos Szövetsége emléklappal, 1995-ben pedig a Magyar Köztársaság Elnöke emlékéremmel ismerte el a Szabadságharcban való részvételét.

Epilógus.

Hogy mi a hazaszeretet, azt Panni az izbégi Általános Iskolában tanulta meg, melynek igazgatója a még ma is köztisztviselőként lévő Kovács Rózsa néni volt. Az elsőáldozás bensőséges élményét Dr. Pogonyi Tibor Plébános Úrtól kapta. Panni emlékszik a vasárnapi szentmiséken felcsendülő énekekre, melyeket Benes Ernőné, Jolika néni kísért harmóniumon és Király nénire aki délutánonként a " rózsafüzéres asszonyok" előimádkozója volt.

Még sokan vagyunk, akik tiszteltük és tisztelettel hajtunk fejet e városrész egykori polgárai előtt.

Dr. Bodonyi Valéria. - 2011.

Piszkátor Anna, 2011-ben megkapta a SZENTENDRE 1956 EMLÉKÉRMET.

1956. október 23-án 9 - fél 10 tájban a Főtéren összegyűlt tömeg - többnyire fiatalok- spontán elhatározással a laktanyába ment, Krajcsovics Márton helyi tanár és a laktanyában katonáskodó népszerű fővárosi futballkapus (Aczél) beszéde a tömeg mellé állította a katonákat, akik a civilekhez csatlakozva a városháza elé vonultak. A városháza mellett " .állványt ácsoltak össze, mely előtt gyülekezett a város lakossága, köztük Huzsvik György ügyvéd is, s megjelentek a hangadók is. Rövid idő alatt megalakult a forradalmi bizottság, melybe közfelkiáltással Zauer János helybeli építőmestert is beválasztották. Zauer azonban ragaszkodott ahhoz, hogy az emelvényről távolítsanak el egy Bella nevű személyt, aki Erdélyből települt ide, majd pártfunkcionárius lett belőle. Ez meg is történt. Ezt követően megalakult a munkástanács, melynek később Zauer lett az elnöke. Az ő fellépésének köszönhetően a forradalmi időszak alatt nem volt semmiféle atrocitás, vérontás. A város lakói örültek annak, hogy győzött a forradalom s ki fognak menni az oroszok. November 4-e után Zauert elvitték a

pufajkások, megverték, egy időre börtönbe zárták. Huzsvik György is hasonló sorsra jutott, börtönből való szabadulása után is hátrányos megkülönböztetésben volt része."

(Zsigmodi Károly szentendrei lakos visszaemlékezését lejegyezte Novacsek Vojnics Kornél helytörténész 1993 októberében.)

Az 1956. október 23. után elbocsátott hivatalnokok kérik visszahelyezésüket. "T-né nyugodtan meri állítani, hogy őt másodszor is a szovjet hadsereg szabadította fel. A dolgozóknak csak az a kifogása ellene, hogy ő kommunista volt, semmi más. (...) Katona Sándor kifejti, hogy T-né

komoly mértékben hibás volt azért, hogy vele szemben az apparátuson belül ellenszenv alakult ki."

"7. határozat. A Végrehajtó Bizottság T.J.-né előadónak 1/4/1956 és Sz.K. előadónak 1/5/1956. számú, múlt évi november hó 16-án a Városi Tanács VB. elnöke által hozott [elbocsátó] határozatát hatályon kívül helyezi. Az államigazgatás egyszerűsítése céljából T.J.-né és Sz.K. munkakörét illetve munkaviszonyát 1957. január hó 31-el kétheti felmondási idő mellett felmondja, munkaviszonyukat február 15-tel megszünteti." (Felsőbb utasításra csökkenteni kell az apparátusok létszámát.)

"Hornyák Jenő vb-tag napirenden kívül a Végrehajtó Bizottság tudomására hozza, hogy milyen dolgok történnek a városban. Először is elmondja, hogy Jobbágy Jánost, a nemzetőrség parancsnokát és Szentendrei Lászlót, a nemzetőrség helyettes parancsnokát a napokban letartóztatták és elvitték. Nem a helyi, hanem a budapesti rendőrség fogatosította a letartóztatást. A város területén ez nyugtalanságot kelt, mert nevezettek működése a város területén a nyugalom, fegyelem és rend helyreállítására irányult."

(Az 1957. január 29-1 vb-ülésjegyzőkönyve)